

Posudek magisterské práce

Terezie Holmerová, Sekty, nová náboženská hnutí a identita v Rusku v 90. letech 20. století v kontextu společenských změn. Magisterská práce. Praha, FSV UK, 2010. Stran 101.

Pod poměrně složitým názvem práce kolegyně Holmerové se skrývá detailní výzkum určitého zlomku církevně-politické problematiky z počátečního období postsovětské Ruské federace. Velmi rozsáhlý soubor odborné literatury a jiných zdrojů, ze kterých autorka čerpala, prokazuje naznačuje opravdový zájem autorky o tematiku.

Kdo by hledal v práci detailní poučení o typologii sekt působících v RF, územním či jiném rozsahu jejich aktivit, vzájemných vztazích apod., mohl by být do jisté míry zklamán: příslušná část práce je totiž relativně krátká. Tuto skutečnost nekritizují, protože práce by v takovém případě mohla zabřednout do množství protikladných a těžko ověřitelných údajů a pozbyla by potřebné jednotící idey či výrazného vyústění.

Autorka proto postoupila od stručného výčtu sekt ke zkoumání skutečnosti, jak jejich působení ovlivnilo vývoj ruské společnosti, politiky a právní kultury v prvním desetiletí po rozpadu Sovětského svazu. Práce tudíž zasahuje širší okruh důležitých témat, k nimž patří např. psychologická a „národotvorná“ role ruského pravoslaví stavěného stále častěji do protikladu vůči „cizáckým“ a „společensky nebezpečným“ sektám. Po této stránce je výmluvná kapitola o procesu G. Jakunina proti politizujícímu religionistovi A. Dvorkinovi.

Zprostředkované údaje vedou čtenáře možná více než k úvahám o roli a perspektivě různých sekt spíše k aktuální roli pravoslaví v Rusku, např. při sebeuvědomování podstatné části ruské společnosti, hledání nové národní / státní idey a možnosti využívání a zneužívání pravoslaví v rámci těchto nadále trvajících procesů.

Je mi líto, že autorce musím vytknout nepříliš vysokou kvalitu závěrečné jazykové a stylistické redakce textu. Vedle chybných jazykových tvarů typu „tyto hnutí“ se nepodařilo vyhnout celé řadě rusismů (použití slova „vlasti“ nebo „zákonoměrnosti“ v ruském významu na s. 33 a 84) nebo nešťastným formulacím typu „tělo zákona“ na s. 62. Zřejmě přispěl k této skutečnosti dlouhodobý pobyt autorky v zahraničí.

Práci přes uvedené výtky doporučuji k obhajobě a hodnotím ji přece jen známkou výborně.

V Praze 15. 6. 2010

dr. Bohdan Zilynskyj